

قوانین استخدامی نیروهای مسلح - مراکز آموزش نظامی

وانتظامی در داخل و خارج از کشور و نیز مراکز آموزش وزارت

دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

فصل سوم - جرائم برخلاف تکالیف نظامی - سوم

فصل سوم - جرائم برخلاف تکالیف نظامی

ماده 29

ماده 29 - هرگاه تخلف و سرپیچی از تکالیف نظامی سبب تسلیط دشمن بر اراضی یا مواضع یا افراد خودی شود، مرتبط به مجازات محارب محکوم میگردد.

ماده 30

ماده 30 - هر فرمانده یا مسؤول نظامی بدون استفاده از تمام وسائل دفاعیه کمدراختیار او بوده از انجام اقداماتی که وظیفه نظامی او ایجاب میکرده خودداری نماید آنچه را که حفاظت یا دفاع از آن به او سپرده شده از قبیل تأسیسات، استحکامات، سربازخانه، کارخانجات، انبار و مخازن اسلحه و مهمات یا آذوقه یا سوخت یا ملزمتنظامی، هواپیما، کشتی، شهر، آبادی و اراضی به نحوی از انحاء به دشمن تسلیم نماید بهمجازات محارب محکوم می شود.

ماده 31

ماده 31 - هر فرمانده یا مسؤول نظامی که با دشمن قرارداد تسلیم منعقد نماید در صورتی که تصمیم متخذه موجب خلع سلاح نیروهای تحت فرماندهی یا اسارت آنها یا تسلیم آنچه دفاع و حفاظتش به عهد او است، بشود به مجازات محارب و در غیر این صورت به حبس از سه تا پانزده سال محکوم می گردد.

ماده 32 - هر نظامی که در مقابل دشمن، از به کاربردن سلاح یا مهمات یا سایر امکانات نظامی برای مبارزه خودداری نماید یا آشکارا مرتب اعمالی گردد که موجب تزلزل روحیه افراد دیگر شود یا عمداً از کوشش برای روپرو شدن، جنگیدن، اسیر نمودن یا منهدم ساختن نیروها، کشتیها، هواپیماها یا هرگونه وسائل دیگر دشمن که به عهد او بوده یا وظیفه نظامی او ایجاب می کرده خودداری نماید چنانچه موجب شکست جبهه‌ها سلام گردد به مجازات محارب والا به حبس از سه تا پانزده سال محکوم می گردد.

ماده 33 - نظامیان زیر که تعداد آنان حداقل سه نفر باشد شورش کننده محسوب و به ترتیب ذیل محکوم می شوند:

الف - نظامیان مسلحی که با تبانی یا به صورت دسته جمعی از اطاعت فرماندهان یا رؤسای خود سرپیچی کنند چنانچه مصدق محارب نباشد هر یک به حبس از سه تا پانزده سال.

ب - نظامیانی که در ارتباط با خدمت به صورت دسته جمعی و با سلاح گرم یا سرد به جان یا مال یا ناموس مردم یا اموال عمومی تعدی یا تجاوز نمایند چنانچه محارب محسوب نشوند به حبس از سه تا پانزده سال.

ج - نظامیان مسلحی که به منظور دستیابی به اهداف شخصی، صنفی و گروهی و یا به منظور بهره‌مندی از مزایا و امتیازات یا علیه تصمیمات قانون مسئولان و نطائر آن دریگانه‌های نظامی یا در هر محل دیگر اجتماع، تحصن یا اعتصاب نموده و یا به هر نحو موجب اخلاف در نظم شوند به حبس از سه تا پانزده سال.

د - چنانچه مرتکبان جرائم فوق غیر مسلح باشد به حبس از شش ماه تا سه سال.

تبصره - هرگاه یک نفر از مرتکبان جرائم فوق در یک اقدام گروهی مسلح باشد کلیه افراد حسب مورد به مجازات بندهای (الف)، (ب) و (ج) این ماده محکوم خواهد شد.

ماده 34

ماده 34 - هر یک از فرماندهان یا مسئولان نظامی بدون امر یا اجازه یا بدون این که به اقدام مقابل وادار شده باشد علیه نیروهای نظامی یا اتباع دولتی که با ایران در حال جنگ نباشد مسلحانه حمله یا عداپی را وادار به حمله نماید یا با نیروی تحت فرماندهی خود در اراضی دولتی که با ایران در حال جنگ نباشد مرتبط عملیات خصمانه

شورگاه اقدامات فوق موجب اختلال در امنیت داخلی یا خارجی کشور گردد به مجازات محرب و در غیر این صورت به حبس از سه تا پانزده سال محکوم می شود.

ماده 35

ماده 35 - هر یک از فرماندهان یا مسئولان نظامی که پس از دریافت دستور توقف عملیات جنگی، عملیات را ادامه دهد در صورتی که عمل وی موجب اختلال در نظام (به هم خوردن امنیت کشور) و یا شکست جبهه اسلام گردد به مجازات محرب و در غیر این صورت به دو تا ده سال حبس محکوم می شود.

ماده 36

ماده 36 - هر نظامی که بدون امر یا مجوز قانون، فرماندهی قسمتی را به عهدگیرد و یا برخلاف امر مافوق، فرماندهی قسمتی را ادامه دهد به حبس از دو تا ده سال محکوم و چنانچه مرتب جرم دیگری گردد به مجازات آن جرم نیز محکوم خواهد شد.

ماده 37

ماده 37 - هر نظامی که اواخر فرماندهان یا رؤسای مربوط را لغو نماید به ترتیب زیر محکوم می شود:

الف - هرگاه از امر حرکت به طرف دشمن یا محارب یا مفسدان امتناع ورزد، چنانچه حاکی از همکاری با دشمن باشد و یا موجب اختلال در نظام (به هم خوردن امنیت کشور) و یا شکست جبهه اسلام گردد به مجازات محرب و در غیر این صورت به حبس از سه تا پانزده سال.

ب - اگر مخالفت با اواخر در ناحیه ای است که در آن حالت جنگی یا محدودیتها ضروری اعلام شده و آن مخالفت مرتبط به امور جنگی یا مقررات حالات محدودیتها ضروری باشد در صورتی که عمل او موجب

اخلال در نظام (بهم خوردن امنیت کشور) و یاشکست جبهه اسلام باشد به مجازات محارب و/ا به حبس از دو تا ده سال.

ماده 38

ماده 38 - هر نظامی در غیر موارد ذکور در ماده (37) این قانوندستوری را لغونماید به استثناء مواردی که صرفاً تخلف انضباطی محسوب میگردد به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم می شود.

تبصره

تبصره - هرگاه لغو دستور مربوط به منع ازدواج با اتباع بیگانه یا با اتباع بیگانهای کمبه سبب ازدواج تبعه ایران محسوب می شوند، باشد، به حبس از سه ماه تا یک سال و اخراج از خدمت محکوم می گردد.

ماده 39

ماده 39 - هر یک از فرماندهان و مسئولان نظامی یا انتظامی که حسب مورد مصوبات شورای عالی امنیت ملی، شورای امنیت کشور و شوراهای تأمین استان یا شهرستان را در مواردی که طبق قانون موظف به اجرای آن می باشد اجراء نکند، چنانچه مشمول مجازات محارب نباشد یا به موجب سائر قوانین مستوجب مجازات شدیدتری نگردد به حبس از شش ماه تا دو سال محکوم می شوند.

ماده 40

ماده 40 - عضویت کارکنان نیروهای مسلح در سازمانها، احزاب و جمعیتهای سیاسی و مداخله یا شرکت و یا فعالیت آنان در دستهبندیها و مناقشههای سیاسی و تبلیغات انتخاباتی ممنوع است و مرتکبان به شش ماه تا سه سال حبس محکوم می گردد و در هر حال ادامه خدمت یا رهانی این گونه افراد از خدمت به عهد هیئت های رسیدگی به تخلفات نیروهای مسلح می باشد.

ماده 41

ماده 41 - هر نظامی که در حین خدمت یا مأموریت برخلاف مقررات و ضوابط عمداً مبادرت به تیراندازی

نماید علاوه بر جبران خسارات وارده به حبس از سه ماه تا یکسال محکوم می شود و در صورتی که منجر به قتل یا جرح شود علاوه بر مجازات مذکور، حسب مورد به قصاص یا دیه محکوم میگردد و چنانچه از مصادیق مواد (612) و (614) قانون مجازات اسلامی مصوب 1375.3.2 باشد به مجازات مندرج در مواد مذکور محکوم خواهد شد.

تبصره 1

تبصره 1 - چنانچه تیراندازی مطابق مقررات صورت گرفته باشد مرتکب از مجازات و پرداخت دیه و خسارت معاف خواهد بود و اگر مقتول یا مجروح مقصر نبوده و بیگناه باشد دیه از بیتالمال پرداخت خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 - مقررات مربوط به تیراندازی و نحوه پرداخت دیه و خسارات به موجب «قانون بهکارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری مصوب 1373.10.18» و آئیننامه‌های مربوط خواهد بود.

ماده 42

ماده 42 - هر نظامی که باید به طور انفرادی یا جمعی به مأموریت برود عمداً و بدون عذر موجه در وقت مقرر حاضر نگردد به ترتیب زیر محکوم میشود:

الف - هرگاه حرکت برای عزیمت به منطقه جنگی یا مقابله با اشرار و مفسدان باشد و عمل مرتکب موجب اخلال در نظام (بهمن خوردن امنیت کشور) و یا شکست جبهه‌ها سلام گردد به مجازات محارب و در غیر این صورت به حبس از دو تا ده سال.

ب - هرگاه حرکت برای عزیمت به منطقهای که در حالت جنگ یا آمده‌باش رزمیا اعلام محدودیتهای ضروری موضوع اصل هفتاد و نهم (79) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران باشد به حبس از دو تا پنج سال.

ج - در سائر موارد به استثناء مواردی که صرفاً تخلف انضباطی محسوب میشود به حبس از دو ماه تا یک سال.

تبصره 1

تبصره 1 - هر نظامی که پس از انتقال به یگان جدید در معرفی خود به آن بیش از مهلتی که به او داده شده بدون عذر موجه تأخیر کند مطابق مقررات این ماده با وی رفتار خواهد شد.

تبصره 2

تبصره 2 - هر نظامی که در منطقه عملیات جنگی یا موقع اعلام آماده باش رزمی بدون عذر موجه در محل معین حاضر نگردد به حبس از دو تا پنج سال محکوم می‌شود.

ماده 43

ماده 43 - هر نگهبان که محل نگهبانی خود را بدون مجوز ترک نماید در صورتی که در مقابل دشمن با همکاری یا تبانی باشد یا عمل وی موجب اخلاف در نظام (بههم خوردانامینیت کشور) و یا شکست جبهه اسلام گردد به مجازات محارب محکوم، در غیر این صورت به شرح زیر مجازات می‌شود:

الف - هرگاه در مقابل دشمن یا محاربان و مفسدان باشد به حبس از سه تا پانزده سال.

ب - هرگاه در ناحیه‌های باشد که در حال جنگ و یا اعلام وضعیت و محدودیت‌های ضروری موضوع اصل هفتاد و نهم (79) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و یا حالت آماده باش رزمی باشد به حبس از دو تا ده سال.

ج - در سائر موارد به استثناء مواردی که صرفاً تخلف انضباطی محسوب می‌شده حبس از سه ماه تا دو سال.

تبصره

تبصره - نگهبان، مأمور (اعم از نظامی و انظامی) مسلحی است که

مراقبت و حفاظت یک محل یا یک منطقه یا یک مقام معین به او واگذار

شده باشد.

ماده 44

ماده 44 - هر نظامی که در حین نگهبانی به طور ارادی بخوابد به

شرح زیر محکومی شود:

الف - هرگاه در مقابل دشمن و محاربان باشد در صورتی که عمل وی

موجب اخلال در نظام (بههم خوردن امنیت کشور) و یا شکست جبهه

اسلام گردد به مجازات محارب و در غیر این صورت به حبس از دو تا

ده سال.

ب - هرگاه در ناحیه‌های باشد که در حالت جنگ یا اعلام محدودیتهای

ضروری موضوع اصل هفتاد و نهم (79) قانوناسی جمهوری

اسلامی ایران یا آمدهباش رزمی باشد به حبس از شش ماه تا دو

سال.

ج - در سایر موارد به استثناء مواردی که صرفاً تخلف انضباطی

محسوب می شودبه حبس از دو ماه تا یک سال.

ماده 45

ماده 45 - هر نظامی در حین خدمت یا در ارتباط با آن به نگهبان یا مراقب در رابطه با انعام وظیفه وی

تعرض نماید به ترتیب زیر محکوم می‌گردد:

الف - چنانچه مرتبط با سلاح تعرض نماید به حبس از سه تا پانزده سال.

ب - چنانچه مرتبط بدون سلاح تعرض نماید به حبس از دو تا پنج سال.

تبصره

تبصره - چنانچه در اثر تعرض صدمه‌های به نگهبان یا مراقب وارد آید که موجب قتل یا جرح یا نقص عضو شود مرتبط حسب مورد به قصاص یا دیه نیز محکوم می‌گردد.

ماده 46

ماده 46 - هر نظامی در حین خدمت به نحوی به نگهبان یا مراقب در رابطه با انجام وظیفه وی اهانت نماید به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم می‌گردد، مگر آن که اهانت او مصدق قذف باشد که به مجازات آن محکوم می‌شود.

ماده 47

ماده 47 - هر نظامی که حین خدمت یا در ارتباط با آن نسبت به مافوق خود عمداً مرتبط ضرب یا جرح یا نقص عضو و یا قتل شود

علوه بر محکومیت به قصاص یا دیه، حسب مورد به شرح ذیل محکوم می‌شود:

الف - در صورتی که با سلاح باشد به حبس از سه تا پانزده سال.

ب - چنانچه بدون سلاح باشد و موجب قتل گردد به حبس از سه تا پانزده سال و اگر موجب جرح یا نقص عضو شود به حبس از دو تا ده سال و در غیر این صورت به حبس از دو تا پنج سال.

ماده 48

ماده 48 - هر نظامی حین خدمت یا در ارتباط با آن به مافوق خود اهانت نماید به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم می‌گردد.

تبصره

تبصره - در صورتی که اهانت وی مصداق قذف باشد به مجازات آن محکوم می‌شود.

ماده 49

ماده 49 - هر یک از فرماندهان و مسئولان نظامی به افراد تحت امر خود اهانت و یا خارج از محدوده اختیارات فرماندهی و آئین نامه انضباطی آنان را تنبیه نماید به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم و هرگاه به موجب قوانین جزائی دیگر مستلزم حد یا قصاص یادیه باشد به آن مجازات نیز محکوم می‌گردد.

ماده 50

ماده 50 - هر نظامی که حین خدمت یا در ارتباط با آن، مافوق خود یا مرقب یا نگهداری را در ارتباط با انعام و وظیفه آنان تهدید نماید، به حبس از دو ماه تا یک سال محکوم می‌شود.

ماده 51

ماده 51 - هر نظامی که برای فرار از کار یا انعام وظیفه و یا ارتعاب و تهدید فرماندهی رئیس و یا هر مافوق دیگر یا برای تحصیل معافیت از خدمت و یا انتقال به مناطق مناسبتر و یا کسب امتیازات دیگر عمدتاً به خود صدمه وارد آورد یا تهدید به خودزنی نماید یا به عدم توانائی جسمی یا روحی متعذر شود و بنا به گواهی پزشک نظامی یا پزشکان قانون تمارض او ثابت گردید و یا در انعام وظایف نظامی بی علاقه خود رادرموارد متعدد ظاهر کند به نحوی که در تضعیف سایر نیروهای نظامی مؤثر باشد، علاوه بر جبران خسارت وارده به ترتیب زیر محکوم می‌گردد:

الف - هرگاه در مقابل دشمنان باشد چنانچه عمل وی موجب اخلال در نظام (به‌هم خوردن امنیت کشور) و یا شکست جبهه اسلام گردید به مجازات محارب و در غیر این صورت به حبس از دو تا ده سال.

ب - هرگاه در زمان جنگ باشد و در مقابل دشمنان نباشد به حبس از یک تا پنج سال.

ج - در سایر موارد به استثناء مواردی که صرفاً تخلف انضباطی محسوب می‌شود به حبس از سه ماه تا یک سال.

تبصره

تبصره - مرتکبان جرائم مذکور در نتیجه اعمال فوق از هیچ امتیازی برخوردار نمی‌گردند و خدمت خود را مطابق مقررات انعام خواهد داد.

مگر آن که ادامه خدمت به هیچ وجه مقدور نباشد.

ماده 52

ماده 52 - هر نظامی حین خدمت یا در ارتباط با آن با علم و آگاهی در مقابل مأموران نظامی و انتظامی حین انعام وظیفه آنان مقاومت یا به آنان حمله نماید متربدمحسوب و به ترتیب زیر محکوم میشود:

الف - در صورتی که تمرد با اسلحه صورت گرفته باشد به حبس از دو تا پنج سال.

ب - در صورتی که تمرد بدون سلاح به عمل آید به حبس از شش ماه تا سه سال.

تبصره

تبصره - اگر متربید در موقع تمرد مرتکب جرم دیگری هم بشد به مجازات آن نیز محکوم می گردد.

ماده 53

ماده 53 - هر نظامی که حین انعام وظیفه مرتکب جرائم ذیل گردد، در هر مورد به حبس از شش ماه تا سه سال محکوم میشود:

الف - چنانچه نسبت به مجروح یا بیمار zarf روحی یا صدمه بدنی وارد کند.

ب - چنانچه اموال مجروح یا بیمار یا مردهای را تصاحب نماید.

ج - چنانچه نسبت به مجروحان یا اشخاصی که در معرض خطر جانی قرار دارند در حالی که کمرساتی از وظایف اوست از کمک خودداری کند.

تبصره

تبصره - در موارد فوق الذکر، در صورتی که مورد از مصادیق قصاص یا دیه نیز باشد یا اموالی را تصاحب کرده باشد حسب مورد به قصاص، دیه یا استرداد اموال نیز محکومی گردد.

ماده 54

ماده 54 - هرگاه بیاحتیاطی یا بیمبالاتی یا عدم رعایت نظمات دولتی در ارتباط با امور خدمتی توسط فرماندهان و مسئولان ردههای مختلف نیروهای مسلح موجب تلفات جانی و یا صدمات بدنی گردد چنانچه به موجب مواد دیگر این قانون یا سایر قوانین مستلزم مجازات شدیدتر نباشد مرتب به حبس از یک تا سه سال محکومی شود.

ماده 55

ماده 55 - هر نظامی که با اقدام خود برخلاف شئون نظامی به نحوی از انحاء موجبات بدبینی مردم را نسبت به نیروهای مسلح فراهم سازد به حبس از دو ماه تا یکسال محکوم می‌شود.